

Az Újság

6 évf. - 217 szám | független politikai napilap SALONTA, 1934. szeptember 28. **péntek**

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre: 35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős: GAÁL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA PIATA UNIRII No 13.

Nemsokára megérkeznek a jéggyári gépek

Illetékes helyen arról értesülünk, hogy a jéggyári gépek behozatala a közeljövőben megtörténik. Ismeretes ugyanis, hogy Kovács Béla polgármester Bucurestiben volt s kérte az illetékes minisztériumot, hogy a jéggyári gépeket vámmentesen behozhassák.

Kedvező ígéretet kapott, így remény van arra, hogy rövidesen Salontán lesznek a gépek.

A gyár igazgatósága, illetve romániai megbízottja levelet intézett a városhoz, melyben közli, hogy a kedvezményes vámilleték formáságával járó illeték fejében 3000 leit a város fizessen.

A város azonban érthetően azon az állásponton van, hogy nem fizeti az illetéket, mert annak megfizetése a gyárat terheli.

Kétmillió négyszázezer ember halt éhen egy év alatt mert a termelők a profit csökkentésétől való félelmükben elpusztították az élelmiszereket

Az „Universul” közlése szerint érdekes statisztika jelent meg, amely szembeállítja a legkiáltóbb nyomort az elpusztított élelmiszerek mennyiségével.

A statisztika szerint ebben az évben 1.200.000 embert fenyeget a közvetlen éhenhalás veszélye. Az év folyamán eddig kétmillió négyszázezer ember halt a szó szoros értelmében éhen.

Ugyanakkor azonban elpusztítottak — az árak csökkenésének elkerülése céljából — 568 ezer vagon búzát,

144 ezer vagon rizst, 267 ezer zsák kávé, 2 millió és 560 ezer kilogramm cukrot, 1 millió és 450 ezer kilogramm halat és 560 ezer doboz huskonzervet. Ezenkívül 432 ezer vagon búzát vegyi szerekkel úgy kezelték, hogy az emberi fogyasztás számára használhatatlanná vált.

A statisztika szerint az ilyen módon elpusztított élelmiszerek elégtelen bizonyultak arra, hogy azzal meg lehessen akadályozni az éhenhalást 70 százalékanak pusztulását.

Délután is lehet befizetni az állami adót

A salontai állami adóhivatal lapunk útján hivatalosan közli, hogy ezentúl délután 3—5 ig is lehet befizetni az adót. Erre a rendelkezésre az adott okot, mert az adók nem folynak be a megfelelő mértékben. Azok ellen, akik nem fizetik be az esedékes adót, végrehajtást foganatosítanak s a lefoglalt tárgyakat elszállítják. Ezek a tárgyak árverésre kerülnek.

Az adóhivatal főnöke kéri az adófizető-

ket, hogy fizessék be esedékes adójukat, hogy elkerüljék a végrehajtással járó költségeket és kellemetlenségeket.

Időjárásjelentés

Gyenge légáramlás, tulnyomóan derült égbolt, nappal átlagfeletti felmelegedés, éjjel erősebb lehűlés.

Spanyolország ismét forrong

Madrid. A rendőrség a szociálisták és kommunisták ellen erélyes harcot indított. Számos házkutatást tartottak, fegyvereket, lőszert és robbanó anyagot találtak.

Meghosszabbították a diákok vasúti kedvezményét

Bucuresti. A Cfr vezérigazgatósága rendeletet adott ki, melynek értelmében október 15 ig meghosszabbítja a diákok 50 százalékos utazási kedvezményét.

Angliában vizrebocsájtottak egy óriáshajót

London. Angliában most bocsájtották vízre a legnagyobb hajót, mely 80000 tonnás. Az ünnepséget 300.000 ember nézte végig; az angol királynő volt a keresztanya. Érdekes, hogy 100 évvel ezelőtt 1100 tonnás hajó volt a legnagyobb.

László Fülöp festi Marina hercegnő portréját

London. László Fülöp, az Angliában élő világhíres magyar festőművész Marina görög hercegnő portréját festi.

Londonba érkezett a Hitler-párt sajtófőnöke

A „Daily Express” szerint Hanf-stengel, a német nemzeti szociálista párt sajtóosztályának vezetője, Londonba érkezett.

Titulescu jövő héten hazaérkezik

Bucuresti. Titulescu külügyminiszter e hét folyamán indul el Genfből és valószínűleg a jövő hét elején érkezik haza Pavel Radulescuval.

**Visszakapja pénzét,
ha az iskolai cikkeket a
Székely papirkereskedésében**
szerzi be,

**mert minden diák, minden vásárlásnál
ajándékot kap!**

Állami és felekezeti iskola könyvek füzetek, ceruzák, színes ironok, festékek, aktatás-
kák s mindennemű iskolai felszerelési cikkek legolcsóbb árban raktáron!

**Andrássy Ede
egy új dalszerzeményét felaján-
lotta az Iparos Dalegyletnek**

Andrássy Ede, a kitűnő karnagy igen érdekes művet komponált, melyet felajánlott a helybeli Iparos Dalegyletnek.

Ime a levél, melynek kíséretében az Iparos Dalegylet elnökségének elküldte a szerzeményt:

„Mélyen tisztelt Elnök Ur!

Kedves Barátom!

Engedjétek meg, hogy nagyra-
becsült Egyesületetek jubileumára a
mellékelten küldött „Menyecske —

nóták” c. férfikari kompozíciómát fel-
ajánlhassam. Aranyam, ezüstöm nincs,
csak dalokat tudok adni, de azt szív-
ból adom.

Fogadjátok olyan szeretettel, ami-
nővel küldöm Nektek.

Az Ég áldása Magatokon, munká-
tokon. A viszontlátásig meleg daltest-
véri szeretettel köszönt mindnyájotokat
igaz barátsággal
ölel Edéd.”

**Járásbiróság elé kerül
a zsirosszódás merénylő
asszony**

Megírtuk legutóbb, hogy a
Munkácsy-uccában zsirosszódás me-
renylet történt. Két asszony hadilábon
állott egymással családi okokból ki-
folyólag s K. F.-né elhatározta, hogy
vetélytársnőjét zsirosszódával leönti.

Azonban a merénylet nem úgy
sikerült, amint tervezte, mert egy

fiatalembert öntött le zsirosszódával
— akarata ellenére.

A fiatalember súlyosabb termé-
szeti sérüléseket szenvedett. — A rend-
őrség befejezte a kihallgatásokat s az
ügy aktáit áttette a helybeli járás-
birósághoz, mely hivatva lesz ítéletet
mondani az ügyben.

Jobb, vagy baloldal?

**Érdekes kihágási per
a salontai járásbiróságon**

A salontai járásbiróságon tegnap
délelőtt igen érdekes ügyet tárgyaltak.
Az előzmény az, hogy Klein Samu
zerindi baromtiszállító ellen eljárást
indított a csendőrmester azért, mert
teherautója nem a megengedett módon
haladt az országúton.

A csendőrség a jegyzőkönyvet
átvitte a salontai járásbirósághoz.

Gherdan járásbíró kihallgatja
Szénási Sándor anti gazdát, aki a
kérdésszerűen az autón volt, szíves-
ségből vették fel az autóra s azt

vallotta, hogy az autó az ut jobbol-
dalán haladt. Vallomására megeskét-
ték.

Következő tanu Kiss Ferenc
zerindi születésű 29 éves földmives.
A bíró megkérdezi milyen vallásu?

Tanu: Keresztény.

Bíró: Jó, jó, keresztény, sokféle
keresztény van, de milyen?

Tanu: Hát keresztény!

Bíró: De milyen keresztény

Tanu: Hát református keresztény!

Majd előadja, hogy az autó az ut

jobboldalán haladt.

Közben a bíró idézi a csend-
őrségi jelentést, mely szerint a szabály-
talanul haladó autó számos aprójósza-
got elütött. A tanu ugyancsak eskü
alatt vallja, hogy az autó az ut jobb-
oldalán haladt.

Következő tanu Ritter Vilmosné
salontai lakos. A bíró a személyi ada-
tok felvétele után a szokásos kérdést
felteszi:

— Klein Samuval nincs-e rokon-
ságban, haragban stb.? Ritter Vilmosné
kijelenti, hogy Klein Samunak leánya,
erre a bíró közli, hogy nem köteles
tanuvallomást tenni. Ritterné el ezzel
a jogával és nem tanuskodik.

Majd a bíróság meghozza az
ítéletet, mely szerint Klein Samu
nagyzerindi lakost felmenti a kihá-
gás vádjától.

Országos vásár

Csil (Arad m) községben a nagyvásár
okt. 22-én lesz megtartva. Mindenféle jószág
felhajtható.

**Elhalasztották a parla-
ment megnyitását**

Bucurestiből jelentik: A „Vestea”
cimű lap értesülése szerint a parla-
ment megnyitásának időpontját októ-
ber 15-ről november 15-re halasztották
el.

**Román, francia, német és
angol nyelvekből órákat
adok, mérsékelt díjazással;**

háznál, vagy lakásomon, biztos és gyors
sikerű gyakorlati módszerrel. Rendes-
és magántanulók naponkénti oktatását,
valamint a gyorsírás tanítását is
elvállalom. Értekezni lehet Str. Regina
Maria (Aradi-ut) 1. sz. alatt, délelőtt.

**Nem lesz orosz-japán
háború**

Legújabb jelentések arról adnak
hírt, hogy miután Japán megvásárolta
a keleti vasutvonalat, elkerülték az
orosz-japán háború veszélyét.

**Jámber István
tánciskolája a Kaszinóban**

Szeptember 30-án, vasárnap d. u. 4 órai kez-
dettel a tanítás megkezdődik. Este 9 órakor
nagy szezon nyitó kolonnest. Iratkozni
állandóan lehet a Kaszinóban.

Pályázati hirdetmény

Keresünk jó írásu gépészt október
1-re. Feltételek megtekinthetők irodánkban
a hivatalos órák alatt.

**SALONTAI „TRANSILVANIA”
Tejszövetkezet**

**Élszerszámok,
iskolai táskák,
pénztárcák,
aktatáskák,
zárlatok
Kiss Ernő
szíjgyártónál.**

Viszontlátás

Írta: Jncze Béla

Üdvözöllek rónaság vidéke,
Egyenes föld, — lakóid jelleme —
Lángoszlop tört fel itt, egykor, az égre;
A múltból átragyog e kornak szelleme!

Hazátvédő Urnak dicső alkotása
E város, hol a hős Toldi lakott, —
Hogy új élet szállott a pusztaságra,
Mikor egy népnek békés hont adott.

És zöldült a mező, hajlott aranykalásza,
Derűs virradat hozott, nyíló reményt; —
Am jött a zivatar csattogó harsogása —
És sok ezer barázda nyelte a hősi vért.

Háromszáz hajdu vére hullott a csatákon, —
Az ó torony még látta harcukat —
Háromszáz hajdu kardja győzött a halálon, —
Utódok áldása őrzi álmukat.

S hogy rossz időket éltünk, rossz csillagok jártak
Hogy a pokol közel volt és távol az ég, —
Bitófán, börtönben múltak el a bátrak
S a zsarnok láncá csörgött zordonul feléd:

Uj fény sugarat küldött az Ur kegyelme,
Mely nőtt, erősödött hazánkon mindenütt, —
Egy egész ország örök dicsősége:
Arany, a költő, kit Szalonta szült.

Próféta vezére küzdő nemzetének,
Ki sasszemével dicső múltba néz;
Istenfelő hangja nyájas beszédének
Vigasztal, bátorít a harcban, mely nehéz.

Erős fájának tiszta szíve, lelke
Remek zománcba önti mesterműveit
És bár utját föl, a csillagokig verte,
Szellejét lehelli minden mesgye, itt.

Török-tatárverő hős kurucok népe
Földjében öröklí azt az őserőt,
Amelyből sarjadt apáinak vére,
Mely megtartá a múltat s megvédi: a jövőt!

Salonta, 1934. szeptember 24.

A Magyar Párt

salontai csoportja tegnap értekezletet tartott, melyen Oradeáról a központtól Árvay Árpád volt itt. A tárgyalás anyagáról hírek nem szivárgottak ki.

Női bársony és filc kalapok,

őszi ujdonságok megérkeztek! Szvetterek, pulloverek, zsemperek, gombok nagy választékban, olcsó gyári árban. Előnyomda modern mintákkal felszerelve. Kézimunka kellékek minden izlésnek megfelelően!

Rubinné, Minerva áruházában

Értesítés! A Sternhal óvodában hétfőn kezdődik a tanítás. Kéretnek a szülők, hogy gyermekeiket küldjék az óvodába.

Levágta a vonat kereke a Magyar Párt szilágymegyei elnökének lábát

Carei (Nagykároly). Súlyos baleset érte Pálkás Tibor dr. akosi földbirtokost, a Magyar Párt salaj (szilágymegyei) alelnökét. Pálkás Tibor Zalauról (Zilahról) volt hazatérőben, amikor a sármásági állomáson megállt egy ismerősét. Leszállt a vonatból és beszélgetni kezdtek, mindaddig amíg a vonat elindult. Pálkás felugrott a már mozgásban levő vonat lépcsőjére, de megcsuszott, még eddig oly szerencsétlenül, hogy egyik lába a vonat alá került, melynek kerekei levágták lábujait.

Városházi hivatalnokok a nyelvvizsgán

Ma reggel 9 órakor kezdték meg a salontai kisebbségi városi hivatalnokok nyelvvizsgáját. A tisztviselők beutaztak Oradeaára, hogy az erre a célra összeállított bizottság előtt letegyék a nyelvvizsgát. Két kategóriába

osztják fel őket a kérdések feladásánál: a négy és nyolc középiskolát végzettek csoportjára. Végzettségükhöz mértén teszik fel a kérdéseket.

Véresre verte felesége csábítóját egy salontai gazda

Az éjszakák sötétek és rejtelmek, sok sok minden történik a sejtelmes éjszaka minden átfogó csöndjében. Legutóbb is történt valami egy salontai tanyán. Hogy mi történt: azt elmondjuk az alábbiakban.

A gazda későn tért haza s fáradt lévén, alig várta, hogy lefeküdjön és kipihenje fáradalmait.

Am nagy volt a meglepetés, mikor feleségét in flagranti érte egy férfival. Késébevonhatatlan bizonyítéka volt arra nézve, hogy felesége megszege a házassági hűséget.

A gazda jól összeverte a csábítót, majd a rendőrségen bejelentette az esetet. A rendőrségen azonban közölték, hogy az ügy a bírósághoz tartozik.

Két hétig minden városi hivatalnok gázeloadáson vesz részt

Az elmúlt napokban rendeletet közöltek az összes városi és vármegyei tisztviselőkkel. Arról volt szó ugyanis, hogy a passzív védekezés központi bizottsága gázvédelmi előadássorozatot tart, melyen az összes tisztviselőknek részt kell venniük.

Naponta hét órán kell hallgani az előadásokat. Minden városi és vármegyei tisztviselő a békés penna

és ceruza helyett a különféle hadigázak összetételének képletét fogja magolni.

Miután elméletben mindent elmagyaráznak nekik, sor kerül a gyakorlati oktatásra is. Gázalarc kerül a fejekre és így gyakorlatozni fognak több órán át, hogy hozzászokjanak az alarc viseléséhez.

Disznóolba zárta, moslékkal etette feleségét a vagyon miatt

A dévai ügyészségre feljelentés érkezett, Secura Mihai 60 éves vulcani földmives ellen, hogy Anikuca nevű 51 éves feleségét állati sorban tartja. Nestor főügyész azonnal kiszállt a helyszínre és megdöbbenve látta, hogy a feljelentés adatai a valóságnak megfelelnek.

A megejtett vizsgálat borzalmas emberi kegyetlenséget tárt fel. Secura Mihai négy évig disznóolba zárva, moslékkal etette feleségét s így akarta kényszeríteni arra, hogy a vagyont írja át nevére.

A minden emberi mivoltából kivét között férj szörnyű tettéről tudott az öccse is, ki segédkezett is. Az asszonynak a fogság ideje alatt 15 cm-es szakálla nőtt. Szánalmasan leromlott állapotban találták rá s azonnal a

vulcani kórházba szállították, hol gondos ápolásba vették. A bestiális férjet és annak öccsét beszállították a dévai ügyészségre. Gyilkosság kísérlete címen indult meg ellenük az eljárás. Vulcan községben érthető izgalommal tárgyalják a nemmindenapi esetet.

Értesítés!

A RAPID autóbustársaság értesíti az utazó közönséget, hogy október 1-től kezdve reggel a fél 7-es helyett, 7-8 és 9-kor indítja járatait. Az Igazgatóság.

A Ref. Nőszövetség ma d. u. 5 órakor gyűlését és bibliaóráját megtartja.

Tip. „Az Ujság” nyomdája Salonta

Nyílttér

(E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal.)

Válasz Reményi-Rosenblau-nak, a közvélemény kufárjának

Te nagy senki, aki tisztességes emberek rágalmozásából akarsz megélni, tudd meg, hogy vagyunk és leszünk, akik ügyelünk rád és észretérítünk, amikor már nem férsz a bőrödben.

Tudd meg, hogy nem tűrjük esztelen garázdálkodásaidat és nem engedjük, hogy félrevezesd városunk hiszékeny polgárait.

Sok hazudozásod közül ma csak egyre válaszolok röviden. Reszkirozd meg félszemed gyenge világát és nézz bele az átvételi pénztári jegyzőkönyvbe, mellyel Kovács Béla polgármester ur és a jelenlegi városi tanács — akit az Isten sokáig éltesen a város élén — átvette a város vezetését és lásd meg, hogy a készpénzállomány összesen 128 — százhuszonnyolc lei volt és egy csomó adósság és a bevételek leültése a nyugdíjpénztár javára. — Ebből kellett a hétmillió kölcsönt rendezni és annak akkor már félmilliónyi kamathátralékát.

Ezt hiteles jegyzőkönyvek bizonyítják és nem lehet elhalasztani. Csak a Makó Lőrinc ferdíthetik el az igaz valót, akik mégis elég szemtelenek arra, hogy magukat a közvélemény táltosainak adják ki.

De nem ad rátok itt ma már senki semmit, hiába minden rágalmozás és hazudozás. Tudjuk, honnan fú a szél.

Tamara kisasszonnyal se törődj sokat, hanem inkább respektáld a feleség és sógor-női viszony demarkációs vonalait.

Salonta, 1934. IX. 27.

ifj. Balogh Sándor
iparostanonc.

Hirdetés nélkül

nincs üzleti forgalom !!!

Hirdessen az Az Ujságban !

Hasznos tanácsadó

Almát és szőlőt tegyünk el télire !

Az őszi napok kezdetével elkezdett az alma és szőlő eltevésének ideje. Az orvostudomány nagyfokú anyagcseremegbetegedéseknél almalakurákat ajánl, mert az almanedv vegyülékére a szervezetnek feltétlenül szüksége van s egyben nagyfokú vértisztító hatása van. Kisgyermeknek és felnőtteknek az alma fogyasztása nemcsak üdítőleg hat, hanem a vérszegény, vagy gyenge fizikumú, vagy vérbő és elhízott egyéneknek az alma fogyasztása igen ajánlatos. Igen sok betegség után az almafogyasztás este, lefekvés előtt, akár nyers, vagy párolt állapotban, igen jó hatást vált ki, miért is az almakura már nagyon elterjedt, enyhe gyógykezelés módszer lett. Az eltevés módja nagyon egyszerű: a fáról frissen szedett almát, természetesen hibátlan száraz flanelruhában megtöröljük s száraz homokon tartva, amely homoknak üveges

szemcséi vannak és legalább egy ujnyira van a polcokon előtve, egymás mellett, de nem érintve egyik a másikat, — nagyon jól eláll akár hosszú hónapokig is.

Nagyon egyszerűen tehetünk el télire szőlőt is és pedig úgy, hogy a ritkaszemű szőlőt spárgára, vagy hársra kötözve, egy szellős kamarába, közvetlenül oly magasra tesszük fel, rudra, vagy spárgára, hogy elérjük. Szellős helyen a száraz, ritkaszemű szőlő így hosszú hónapokig eláll. Ha a szőlő hullani kezdene, szemetes lapátra tegyünk parazsat s ha erre a szőlő alatt porcukrot hintettünk, ezzel füstöljük meg a szőlőt, Télen át elengedő, ha két ízben füstöljük meg így a szőlőt.

Régi és új előfizetőink

10 kottát kapnak
ingyen !

Egyetlen feltétel: az utolsó havi előfizetési nyugtáját küldje be Moravetz Testvérek r.t. zeneműkereskedésnek Timișoara. A nyugtát a kottákkal együtt visszakapja.

Moravetz Testvérek R. T.
zeneműkereskedése Timișoara
Az ország egyetlen szaküzlete.
Minden kottát gyorsan, legolcsóbban szállít.

Kotta jegyzéket ingyen küldünk.

Rádióműsor

Csütörtök, szeptember 27.

București
Budapest

5 Mesék
6 Előadás
7-10 Közvetítés a Keleti pályaudvarról
11-15 Cigányzene

Péntek, szeptember 28.
București

20 Előadás
21 Hegedű
21-45 Popovici Florica énekel
22-15 Wechsler Ilh zongorázik
Budapest

7-45 Torna
11 Felolvasás
11 Déli harangszó
1-05 Cigányzene
5 Diákfelőla
6-50 Tárogató
9 "Valéria" Dramatizált történet 3 részben
11-05 Cigányzene
12-15 Jazz zenekar

SPORT

CFR-Törekvés

bajnoki mérkőzés lesz vasárnap. Az oradeai CFR igen erős csapat s élvezetes küzdelemre van kilátás.

NSC-Victoria

Vasárnap az NSC a margithai Victoriával bajnokit játszik.

— Az NSC margittai útjára kellő jelentkező esetén kísérőket Rapid autón tur-retur 100 leiért visznek. Jelentkezni Kovács Lajos, vagy Sipos Sándor Aradi-uti üzletében péntek estig.

— Az NSC ma este gyűlést tart.

Apróhirdetések

ELADÓ a Calea Regina Maria (Aradi-ut) 10. szám alatti ház egészben, vagy felerészben. U. o. 20 hold szántóföld eladó. 8-12

CIROKSEPRŰT legolcsóbban Str. Deacucca 49. sz. alatt szerezhethet be. Viszonteladónak árkedvezmény. Házalók felvételnek.

HEGEDŰS terménykereskedésben Horia (Tenkei-ut) bánkúti, fémkalászu, 100% osvetőmagbúza érkezett gróf Tisza Kálmán uradalomból. Cserébe is kapható. 2-2

KIADÓ egy különbejáratu uccai szoba, konyha és előszoba Str. Grigorescu 60.

Öt szovjet tisztviselő kivégzése

Talinból jelentik: Moszkvából érkezett jelentés szerint a tjumeni bíróság agyonlővett 5 hivatalnokot. Az volt a bűnük, hogy mint egy gabona bevásárlási központ alkalmazottai, az állami pénzből vásárolt gabonát eladták és a pénzt megtartották maguknak.

Megkezdődött Dumitrescu tábornok vagyonának ellenőrzése

Bucuresti. A bucuresti-i Tábla mellett működő vagyonellenőrző bizottság ma megkezdte Dumitrescu tábornok, volt csendőrpáncsnok vagyonának ellenőrzését.

A meleg gyógyítja a cukorbetegséget

Korányi professzor, a világhírű belgyógyász megfigyelte, hogy cukorbetegknél a törzsnek diathermiával való felmelegítése esetén erős éhségérzet lép fel. Ugyanez a hatása az inzulin-injekcióknak is. Korányi professzor ebből arra következtet, hogy a hasnyálmirigy elektromos átmelegítése fokozza az inzulin kiválasztódást, melynek hiányossága a cukorbetegség tulajdonképpeni oka. Az eddigi eredmények még a gyengén funkcionáló imulinkiválasztás esetén is olyan nagyok, hogy a cukorbetegség tartósan való gyógyítására van kilátás.